

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 231/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. mája 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Vladimírom Katusom, Žižkova 6, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice II sp. zn. 25 C 296/2016 zo 16. februára 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. apríla 2017 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

uznesením Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 25 C 296/2016 zo 16. februára 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“).

2. Sťažovateľka namietala, že k porušeniu ňou označených práv došlo postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C 296/2016 a nezákonným uložením poriadkovej pokuty vo výške 50 € napadnutým uznesením okresného súdu.

3. Sťažovateľka ku skutkovému stavu v danej veci uviedla:

„Sťažovateľ je právnym zástupcom žalovaného, v právnej veci vedenej na Okresnom súde Košice II. pod sp. zn. 25C/296/2016 o zrušenie BSM, ktorá prebieha od 07.06.2016. kedy bola konajúcemu súd doručená žaloba.

K žalobe sa žalovaný vyjadroval svojim podaním zo dňa 30.06.2016.

Následne žalobkyňa svojim podaním zo dňa 18.07.2016 navrhla pripustiť zmenu žaloby, čomu bolo vyhovené uznesením 25C/296/2016 zo dňa 12.09.2016 a k takto zmenenému návrhu sa žalovaný vyjadril svojim podaním zo dňa 07.10.2016.

Žalovanému bolo dňa 23.11.2016 doručené na vedomie vyjadrenie žalobkyne zo dňa (bez akejkoľvek výzvy súdu na vyjadrenie sa žalovaného k danému podaniu žalobkyne).

Dňa 22.12.2016 bolo žalovanému doručené predvolanie na pojednávanie na deň o 13:00 hod.

Žalovaný dňa 13.02.2017 doručil súdu vyjadrenie vo veci samej a následne bol dňa informovaný asistentkou konajúcej sudkyne, o odročení nariadeného pojednávania o 13:00 hod., na deň 07.03.2017 o 10:00 hod.

Dňa 22.02.2016 bolo právnej zástupkyňi žalovaného (sťažovateľke) doručené Uznesenie č. k. 25C/296/2016-207 zo dňa 16.02.2017, ktorým bola sťažovateľke uložená poriadková pokuta vo výške 50 €, ktorú bola povinná zaplatiť do troch dní od právoplatnosti predmetného uznesenia. Proti tomuto uzneseniu sťažovateľka podáva ústavnú sťažnosť, nakoľko dané uznesenie je vecne nesprávne, neodôvodnené, arbitrárne a považuje ho za nezákonné.“

4. Podľa názoru sťažovateľky okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia poukázal na § 102 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), avšak

nekonkretizoval, ktorý z dôvodov na uloženie poriadkovej pokuty mal byť konaním sťažovateľky naplnený.

5. Sťažovateľka argumentovala tým, že „Účastník súdneho konania má právo počas celého súdneho konania, vyjadrovať sa k meritu prejednávanej veci, či už písomne, alebo aj ústne na pojednávaní priamo do zápisnice.

Podaním vyjadrenia deň pred nariadeným pojednávaním, sťažovateľka nijako nezapríčiniła potrebu odročenia nariadeného pojednávania, nakoľko ak by to uznala za vhodné, nič by jej nebránilo toto podanie predložiť priamo na pojednávaní, alebo ho celé na pojednávaní prečítať.

Sťažovateľka v dobrej viere doručila do podateľne konajúceho súdu podanie vo veci samej ešte deň pred pojednávaním, aby mal súd možnosť sa s ním oboznámiť. Nič nebránilo konajúcemu súdu vykonať nariadené pojednávanie a vyzvať navrhovateľku na prednes doručeného podania priamo do zápisnice, keďže pre krátkosť času sa s ním súd nemal možnosť oboznámiť a zaslať ho protistrane. Protistrana ako aj konajúci súd by boli s doručeným podaním oboznámení priamo na pojednávaní a mohli by naň reagovať, resp. by súd určil ďalší vhodný procesný postup v konaní...

... Konajúci súd neurčil sťažovateľke (resp. žalovanému) žiadnu lehotu na vyjadrenie sa k podaniu žalobkyne zo dňa 03.11.2016 a ani ich len nevyzval, na vyjadrenie sa k predmetnému podaniu žalobkyne a už vonkoncom jej neuložil žiadnu povinnosť uznesením.

Z uvedeného je možné vyčítať zámer konajúceho súdu, že tento nemal za potreby oboznamovať sa s názorom žalovaného k vyjadreniu žalobkyne. Nie je zrejmé, prečo potom konajúci súd odročil nariadené pojednávanie len z dôvodu, že mu bolo deň pred pojednávaním doručené vyjadrenie žalovaného, na ktoré žalovaného nikdy ani nevyzýval.

Sťažovateľka (ako právna zástupkyňa žalovaného) len vykonávala svoje práva podľa procesných predpisov súkromného práva, pričom neporušila žiaden zákonný ani súdny príkaz.“

6. Sťažovateľka zastáva názor, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu je arbitrárne, nedostatočne zdôvodnené a ústavne neudržateľné.

7. Sťažovateľka vyjadrila presvedčenie, že nepredloženie vyjadrenia, resp. dôkazov v konaní pred všeobecným súdom môže byť sankcionované odlišne, pretože Civilný sporový poriadok v § 153 pripúšťa v takom prípade osobitný postup, a to možnosť konajúceho súdu na takéto dôkazy neprihliadať.

8. Sťažovateľka uviedla, že keďže proti napadnutému uzneseniu okresného súdu o uložení poriadkovej pokuty nie je prípustný žiadny riadny ani mimoriadny opravný prostriedok podľa procesných kódexov civilného práva, je nútená obrátiť sa so svojou sťažnosťou na ústavný súd.

9. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Na základe vyššie uvedeného navrhujeme Ústavnému súdu SR, aby zrušil sťažnosťou napádané Uznesenie Okresného súdu Košice II. č. k. 25C/296/2016-207 zo dňa 16.02.2017.

Zároveň navrhujeme Ústavnému súdu SR, aby zaviazal Okresný súd Košice II, k náhrade trov konania sťažovateľke v celkovej výške 374,80 € s DPH..“

II.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

12. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Ústavný súd má v ústave a zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 49 a nasledujúcich zákona o ústavnom súde). Inak povedané, každý návrh bez výnimky musí spĺňať všeobecné náležitosti. Všeobecné náležitosti sa týkajú formy a obsahu návrhu.

14. Uvedené platí osobitne v prípadoch, v ktorých sú osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd zastúpené kvalifikovaným právnym zástupcom, advokátom (resp. sú samy právne znalé, ako to je v tomto prípade).

15. Začatie konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je ovládané dispozičnou zásadou, ktorá prenáša procesnú zodpovednosť za podobu, v akej sa mu poskytne ústavno-súdna ochrana, na sťažovateľa. Práve sťažovateľ je povinný predložiť ústavnému súdu taký formálne správny návrh na začatie konania (sťažnosť), na základe ktorého bude ústavný súd pri predbežnom prerokovaní schopný utvoriť si úsudok o (ne)splnení procesných podmienok pre ďalšie konanie o sťažnosti.

16. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy...

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

17. Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie,

- a) ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili,
- b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody,
- c) proti komu sťažnosť smeruje.

18. Uplatňovanie citovaných ustanovení osobitnej časti zákona o ústavnom súde je úzko previazané so zásadou viazanosti ústavného súdu návrhom na začatie konanie. Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde). To znamená, že ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Z petitu sťažnosti musí ústavný súd jednoznačným a nezameniteľným spôsobom rozpoznať, aký verejnomocenský zásah má podrobiť ústavno-súdnemu prieskumu.

19. Sťažovateľka v petite sťažnosti nenavrhuje vyslovenie porušenia žiadnych základných práv a slobôd, ale žiada len o zrušenie napadnutého rozhodnutia okresného súdu, čím stavia ústavný súd výhradne do pozície odvolacieho súdu napriek tomu, že tento ďalšou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva nie je a ani nemôže byť. Úlohou sťažovateľky domáhajúcej sa ochrany na ústavnom súde je presne identifikovať práva a slobody, ktoré boli postupom alebo rozhodnutím, či iným zásahom orgánu verejnej moci porušené. Sťažovateľka tak musí urobiť v petite svojej sťažnosti, teda v tej jej systematickej časti, v ktorej prednáša svoju predstavu o výroku meritórneho rozhodnutia ústavného súdu. Vyžaduje to už spomínaný § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

20. Sťažovateľka však v petite svojej sťažnosti neučinila zadosť požiadavke formulovanej v predchádzajúcom odseku.

21. V tejto súvislosti ústavný súd neopomenul, že zo spojenia odôvodnenia sťažnosti s jej nedostatočným petitom by bolo možné vyvodit', ochrany ktorých základných práv a slobôd sa sťažovateľka domáha. Ústavný súd však v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyznačujúcom sa pri jeho začatí bezvýnimočným uplatňovaním už konštatovanej dispozičnej zásady nie je oprávnený „doplňať“ vlastným hodnotením sťažnosti ako celku taký petit sťažnosti, ktorý nespĺňa požiadavky kladené na jeho kvalitu zákonom o ústavnom súde.

22. V závere ešte ústavný súd dodáva, že pri charaktere popísaných formálnych nedostatkov predloženej sťažnosti neprichádza do úvahy eventuálny procesný postup spočívajúci vo výzve právneho zástupcovi sťažovateľa na odstránenie nedostatkov sťažnosti (§ 129 ods. 1 CSP v spojení s § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde). Povinnosti advokáta vyplývajúce zo zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je advokát povinný vykonávať tak, aby boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, III. ÚS 236/07, III. ÚS 334/09).

23. Keďže predmetná sťažnosť v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje zákon o ústavnom súde, ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. mája 2017